

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

A. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Οι ιστορικές γραμμές καλύπτουν το σύνολο της ύλης που περιλαμβάνεται στα Αναλυτικά Προγράμματα (Α.Π.) Γυμνασίου ως εξής:

- A) Ιστορική γραμμή της Α΄ Γυμνασίου (Προϊστορία και Αρχαία Ιστορία μέχρι την Ελληνιστική περίοδο)
- B) Ιστορική γραμμή της Β΄ Γυμνασίου (Ρωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδος)
- Γ) Ιστορική γραμμή της Γ΄ Γυμνασίου (Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία από την Εποχή της Αναγέννησης μέχρι τα σύγχρονα γεγονότα για την Ιστορία της Κύπρου).

Σε κάθε ιστορική γραμμή παρουσιάζονται αδρομερώς και πληροφορίες για την εποχή που προηγείται και αυτήν που έπεται, με σκοπό να γίνεται η σύνδεση με τις περιόδους που μελετήθηκαν σε προγενέστερο στάδιο. Η κάθε ιστορική γραμμή αναπτύσσεται σε τρία επίπεδα (Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια ιστορία, Ελληνική ιστορία και Ιστορία της Κύπρου), ενώ για την ιστορική γραμμή της Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου σε ένα τέταρτο και πέμπτο επίπεδο παρουσιάζονται οι χάρτες με την εδαφική αυξομείωση των υπό μελέτη κρατών.

Λόγω της σπειροειδούς ανάπτυξης των Α.Π., οι γραμμές μπορούν να αξιοποιηθούν και στο Λύκειο και στις ΤΕΣΕΚ. Δεν έγινε εκτύπωση των ιστορικών γραμμών για τα Λύκεια και τις ΤΕΣΕΚ, γιατί αφενός οι μαθητές είναι ήδη εξοικειωμένοι με την μελέτη τους, αφετέρου διότι το περιεχόμενο των ΑΠ του Γυμνασίου, του Λυκείου και των ΤΕΣΕΚ δεν ταυτίζεται απόλυτα. Είναι δυνατό όμως να αξιοποιηθεί και στα Λύκεια και στις ΤΕΣΕΚ μέσω του ιστότοπου του μαθήματος της Ιστορίας ακολουθώντας τους πιο κάτω συνδέσμους:

<https://istom.schools.ac.cy/index.php/el/a-gymnasiou>

<https://istom.schools.ac.cy/index.php/el/b-gymnasiou>

<https://istom.schools.ac.cy/index.php/el/c-gymnasiou>

B. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ

Αντίτυπα των ιστορικών γραμμών θα αποσταλούν σε όλα τα Γυμνάσια μαζί με τα διδακτικά εγχειρίδια (ένα για κάθε τμήμα, ανάλογα με την τάξη), με σκοπό να τοποθετηθεί ένα αντίτυπο σε κάθε αίθουσα διδασκαλίας. Με ευθύνη των Συντονιστών ΒΔ Φιλολογικών μαθημάτων πρέπει να παραδοθεί σε κάθε φιλόλογο που διδάσκει Ιστορία κατά τη φετινή σχολική χρονιά ένα αντίτυπο ιστορικής γραμμής για το κάθε τμήμα που διδάσκει. Στη συνέχεια, ο φιλόλογος πρέπει να μεριμνήσει ώστε η ιστορική γραμμή να τοποθετηθεί στην αίθουσα του τμήματός του σε σημείο που να διευκολύνεται η παρακολούθησή της από το σύνολο των μαθητών, ιδανικά σε ύψος που θα καθιστά την καταπόνηση ή και καταστροφή του υλικού δύσκολη. Έχει ληφθεί πρόνοια, ώστε το μέγεθος των εκτυπωμένων αντιτύπων να επιτρέπει την τοποθέτησή τους σε αρκετά σημεία

μέσα στις σχολικές αίθουσες. Για την τοποθέτησή στον τοίχο προτείνεται ιδανικά η εκτυπωμένη ιστορική γραμμή να κολληθεί πάνω σε σκληρό υλικό (τύπου foam panel) και στη συνέχεια να στερεωθεί στον τοίχο με ένα σχοινάκι. Εναλλακτικά, μπορεί στερεωθεί περιμετρικά με διάφανη κολλητική ταινία. (Στον ιστότοπο του μαθήματος της Ιστορίας υπάρχουν αναρτημένες ενδεικτικές φωτογραφίες.)

Σε περίπτωση που γίνεται αλλαγή αιθουσών κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, με ευθύνη των διδασκόντων φιλολόγων, θα πρέπει να μεταφέρεται και η ιστορική γραμμή, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι οι μαθητές θα έχουν πρόσβαση στην ιστορική γραμμή που αντιστοιχεί στο επίπεδό τους. Το ίδιο θα γίνεται και στην αρχή των επόμενων σχολικών χρονιών.

Κατά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων, οι ιστορικές γραμμές θα πρέπει να αφαιρούνται ή να καλύπτονται με αδιαφανές υλικό. Εναλλακτικά, θα πρέπει να οργανώνεται η διεξαγωγή των εξετάσεων σε αίθουσες στις οποίες δεν είναι αναρτημένη η ιστορική γραμμή του εξεταζόμενου τμήματος.

Γ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ

Στόχος των ιστορικών γραμμών είναι να αξιοποιηθούν ως παιδαγωγικό εργαλείο κατά τη διδασκαλία της ιστορίας, καθώς προσφέρονται για την ενίσχυση των δεξιοτήτων που σχετίζονται με το μάθημα της Ιστορίας. Οι ιστορικές γραμμές, εκτός των άλλων, προσφέρουν τη δυνατότητα για συνολική θεώρηση της ιστορίας και για τοποθέτηση στον χρόνο και στον χώρο μέσω των χαρτών που τις συνοδεύουν. Παράλληλα, επιτρέπουν στους μαθητές να αντιληφθούν την ιστορία ως εξέλιξη και όχι ως περιόδους που απλά η μια διαδέχεται την άλλη. Συνοπτικά αναφέρεται ότι οι γραμμές αυτές ενισχύουν την ανάπτυξη των δεξιοτήτων της κατανόησης της Ιστορικής σημαντικότητας, της Συνέχειας και της Αλλαγής, των Αιτίων και του Αποτελέσματος. Οι δεξιότητες αυτές (μαζί με τη μελέτη των πρωτογενών πηγών, τον προβληματισμό για την ιστορική οπτική και την ηθική διάσταση της ιστορίας) αποτελούν τους βασικούς πυλώνες για τη διαμόρφωση ιστορικής σκέψης που είναι το επιστέγασμα των δεξιοτήτων που καλλιεργούνται στο μάθημα της Ιστορίας.

Επιπλέον, στον ιστότοπο του μαθήματος της Ιστορίας βρίσκεται εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο περιλαμβάνει αναλυτικές οδηγίες προς τους εκπαιδευτικούς για την αξιοποίηση των ιστορικών γραμμών και ενδεικτικές δραστηριότητες για εφαρμογή με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση των ιστορικών γραμμών, την αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων του μαθήματος της Ιστορίας και βελτίωση γενικότερα των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Το υλικό αυτό θα εμπλουτίζεται συνεχώς κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.